

Пише: Александар Кавчић
понедељак, 19 јул 2021 21:50

„Људи воле бајке. Срби поготово. Воле приче са срећним крајем, воле кад неко наш успе у свету, воле када Давид победи Голијата. Мој данашњи гост је човек који се уклапа у све ове сценарије. Он је наш човек у белом свету, који је успео, и који је на неки начин, симболички, али и правно, и фактички, победио неког мултинационалног Голијата. А при томе се још онд тај и такав херој враћа кући са жељом да помогне свом народу и да га поведе у бољу будућност. Има ли боље приче или бољег сценарија за једну животну и политичку бајку?“

Овим речима је Ђорђе Вукадиновић отворио последњу епизоду „Црно-белог света“ у сезони, у којој је гостовао Александар-Алек Кавчић, српски изумитељ, информатичар, хуманитарац и, како га је домаћин током емисије назвао – „просветитељ“.

„На много начина се успех може разумети, ја га не поистовећујем са финансијским успехом, и моја мотивација никада није финансијска... За мене је лично успех у животу ако човек може да ради нешто и да оствари нешто. Оставити дело иза себе је успех. И сад, ако човек има ту срећу да не оствари само једно дело, него неколико, утолико је

срећнији и успешнији“, каже Кавчић.

Електро-инжењер и професор на универзитету Карнеги-Мелон у Питсбургу(САД), изумео је у сарадњи са својим ментором патент који омогућава кондензацију софтверских података тако да заузимају мање меморије него што би иначе. Патент је произведен у милијардама примерака и користи се у сваком модерном компјутеру. Компанија „Марвел технолоџис“ је нашла за сходно да на том патенту изгради светски успех, али не и да универзитету, а тиме и изумитељима, плати оно што им следује. У правној борби коју су Кавчић и његов универзитет давидовски повели, корпоративни „Голијат“ је морао да универзитету исплати 750 милиона долара. Део тих средстава је припао српском научнику, али он није одлучио да на том новцу само „седи“. Прошле године, Алек Кавчић је основао Фондацију која је уздрмала домаћу јавност акцијом давања уџбеника свој деци – бесплатно. Ова иновација је једно од дела на које најпоноснији, каже.

Нисмо под окупацијом, али смо под контролом страних фирми. И то је очито. Страни корпоративни интерес је примаран овде, што се види у свим областима

„Ја сам се нашао у ситуацији да сам гледао вести у Србији, гледао сам шта се дешава, схватам у каквој смо позицији као земља... МИ смо након распада Југославије постали једна мала земља, која се не пита много и у којој, да будемо отворени, хара колонијализам. Колонијализам у правом смислу те речи.“...“Нисмо под окупацијом, али смо под контролом страних фирми. И то је очито. Страни корпоративни интерес је примаран овде, што се види у свим областима... Рио Тинто, разне компаније које успевају преко својих влада да ургирају да овде амбасадори ургирају за те фирме, а ми се једноставно као нација мало питамо. Изгубили смо своју привреду која је некада била врло јака, која је могла да конкурише на Блиском истоку, Африци, Јужној Америци, где су се градиле хидроелектране, путеви итд. Били смо ценом конкурентни Западу, сада више то немамо. Постали смо једна мала земља са малом или готово никаквом привредом, којом доминирају странци.“...“ И ми не можемо да се дигнемо финансијски, управо зато што смо потиснути интересима страних компанија које нас овде неће развити, него овде су дошли да експлоатишу оно што се има експлоатисати... Па, шта год ти било: Да ли јефтина радна снага или руде, или прљава индустрија. Мене то боли. Ја то гледам и у мени то изазива бол... И немоћ. Сјединили се бол и немоћ... И размишљао сам како нешто урадити.“

Кавчић одговорност за овакву ситуацију приписује својој и генерацији својих родитеља и

Пише: Александар Кавчић
понедељак, 19 јул 2021 21:50

сматра да ти нараштаји не могу да поправе начињену штету, али могу вратити земљу на прави пут. С његове тачке гледишта, најбољи начин да се то учини је кроз систем просвете и васпитања, како у погледу пружања знања, тако и образовања и формирања младих као грађана.

Ако деци из руралних средина не дамо једнаку шансу, ми се одричемо будућих Тесли, будућих Пупина, будућих Вука Караџића

„Сваком детету морамо дати једнаку шансу. Мала је ово земља да бисмо се тако лако одрицали талената. Ако деци из руралних средина не дамо једнаку шансу, ми се одричемо будућих Тесли, будућих Пупина, будућих Вука Караџића. Све су то били људи који су из малих места потекли, али су имали шансу за образовање... Да ли због Доситеја, или због тога што су расли у Аустроугарској, али добијали су ту шансу. Ми ту шансу морамо дати свој нашој деци.“

„ Аутор Клетових уџбеника је истовремено директор завода који одобрава уџбенике!? Има ли већег конфликта интереса?“

Размишљајући о томе како функционише просветни систем и на који начин он може допринети његовом поправљању, Алек Кавчић је дошао до закључка да је приуштити деци бесплатне уџбенике један од истовремено најједноставнијих и најбољих начина.

„Имате основну премису: Постоји писац уџбеника и онај ко ће то да прочита. Када се на ту линију накачи мноштво посредника, онда та линија постаје скупа. Ми смо систем довели до тога да се на ту линију качи много њих. Качи се издавачка кућа. Издавачка кућа не мора да постоји да би неко читао нечију књигу. Поготово не данас кад постоји интернет. На ту линију се качи дистрибутер, на ту линију се качи и корупција. Ако заиста размислимо да ли то може да се уради и без тих закачалки – може. Као на пијаци – када избаците посреднике, цена пада“, каже Кавчић.

Пише: Александар Кавчић
понедељак, 19 јул 2021 21:50

